

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 076307 20 Gž 3

Novi Travnik, 10.03.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Davor Kelava, kao predsjednik vijeća, Alma Islamović i Nijaz Krnjić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D. A., advokat iz S., ul..., zatupan po punomoćniku Almi Jusufbegović, advokatu iz Bugojna, protiv tuženih N. R. iz B., ul. ..., T. R. iz B., ... i T. R.1 iz B., ulica ..., svi zastupani po punomoćniku Dijani Hadžijusufović, advokatu iz Bugojna, radi pobijanja pravnih radnji tuženih na štetu tužitelja, vrijednost spora 30.100,00 KM, odlučujući o žalbi tuženih izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 P 076307 17 P 3 (a treba da stoji 46 0 P 076307 20 P 3) od. 29.07.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.03.2021. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tuženih se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Bugojnu, broj 46 0 P 076307 17 P 3 (a treba da stoji 46 0 P 076307 20 P 3) od 29.07.2020. godine.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda odlučeno je kako slijedi:

„USVAJA SE: tužbeni zahtjev koji glasi:

Utvrđuje se da Ugovor o poklonu nekretnina OPU-IP: 718/15 od dana 31.12.2015. godine zaključen između R. N., kao poklonodavca i R. T. i T.1, kao poklonoprimca, kojim ugovorom je I-tuženi, II tuženoj i II tuženom poklonio nekretninu koja se nalazi u Bugojnu upisanu u zk. ul. broj 5631 K.O..., i to na k.č. broj: 713/3EZ1U2E3, u naravi suvlasnički dio od 39/712 na nekretnini označenoj kao k.č. broj 713/3 povezano sa vlasništvom na posebnom dijelu stana broj 6 u prizemlju koji se sastoji od 1 sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija ukupne površine 39 m 2 ..., ne proizvodi pravno dejstvo prema tužitelju A. D., advokatu iz S., što su tuženi dužni priznati i trpiti pravo da tužitelj svoje potraživanje prema I tuženom R. N. u iznosu od 7.200,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama na taj iznos računajući od dana 17.01.2017. godine pa do konačne isplate kao i troškove parničnog postupka u predmetu pred Općinskim sudom u Bugojnu broj: 46 0 P 065167 15 P od 17.01.2017. godine u iznosu od 900,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 17-012017. godine, kao dana presuđenja, pa do konačne isplate, namiri prinudnim izvršenjem, na nekretnini koja se nalazi u B. upisanu z zk.ul. br 5631 k.o. ... i to k.č. 713/3 povezano sa vlasništvom na

posebnom dijelu stana br 6 u prizemlju, koja se sastoji od 1 sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija, ukupne površine 39 m² ... , te se obavezuju tuženi da tužitelju solidarno naknade troškove postupka u iznosu od 7.457,00 KM, zajedno sa zakonskim zateznim kamata počev od dana presuđenja, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja.“

Protiv navedene presude tuženi zastupani po punomoćniku su blagovremeno izjavili žalbu iz svih razloga propisanih u članu 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku s prijedlogom drugostepenom sudu da žalbu uvaži i preinači prvostepenu presudu na način da odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti kao neosnovan uz dosudu troškova postupka tuženima.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio slijedeće:

Žalba nije osnovana.

Predmetnom tužbom podnesenom kod tog suda dana 04.04.2017. godine tužitelj je podnio tužbu protiv tuženih, a radi pobijanja Ugovora o poklonu nekretnina, broj OPU-IP:718/15 od 31.12.2015.godine koji su zaključili tuženi, a na štetu tužitelja da se u izvršnom postupku namiri za svoja potraživanja iz izvršne isprave presude tog suda, broj 46 0 P 065167 15 P, u odnosu na prvo tuženog, slijedom čega zahtijeva da se donese presuda kojom će se utvrditi da je predmetni ugovor bez pravnog dejstva u odnosu na tužitelja, a u visini predmetnog potraživanja.

Dana 21.03.2018. godine prvostepeni sud je donio presudu kojom je odbio tužitelja sa tužbenim zahtjevom kao neosnovanim ali je po žalbi tužitelja navedena presuda rješenjem Kantonalnog suda u Novom Travniku od 13.11.2018. godine ukinuta iz razloga pravilnosti zastupanja, a o kojim razlozima drugostepeni sud vodi računa po službenoj dužnosti te je predmet vraćen istom sudu na ponovno suđenje.

Prvostepeni sud je u ponovnom postupku otklonio nedostatke u pogledu pravilnosti zastupanja na koje mu je ukazao drugostepeni sud, pa je nakon sprovedenog dokaznog postupka našao da tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan.

Drugostepeni sud je odlučujući po žalbi tužitelja izjavljenoj protiv prednje odluke suda donio rješenje broj 46 0 P 076307 19 GŽ 2 od 08.01.2020. godine kojim je istu uvažio, presudu Općinskog suda u Bugojnu, broj 46 0 P 076307 17 P(a treba da stoji 46 0 P 076307 18 P 2) od 04.07.2019. godine, ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud postupajući po uputi drugostepenog suda nalazi nespornim da je tužitelj s prvotuženim N.R. zaključio sudsku nagodbu 17.01.2017. godine, pred ovim sudom u predmetu 46 0 P 065167 15 P, a prema kojoj nagodbi se prvotuženi obavezao da tužitelju plati dug u iznosu od 7.200,00 KM sa troškovima postupka u roku od 90 dana.

Predmet nagodbe su bila potraživanja tužitelja prema citiranim računima na ime naknade po AT za zastupanje prvotuženog pred Općinskim sudom u Sarajevu, Bugojnu, Travniku te pred Kantonalnim tužiteljstvom u Sarajevu i MUP-u Bugojnu, a koji su dospjeli na naplatu dana 09.11.2015. godine.

Po ovim računima tužba sudu podnesena je dana 23.11.2015. godine, a prvotuženi je dopis uz dostavu tužbe na odgovor u ovom predmetu zaprimio 17.12.2015. godine, a odgovor na tužbu dostavio dana 15.01.2016. godine.

Nadalje, nesporno je utvrđeno da je prvotuženi kao poklonodavac, a nakon prijema tužbe tužitelja na odgovor, sa svojom djecom T. i T.1, tj. drugo i trećetuženim zaključio Ugovor o darovanju dana 31.12.2015. godine.

Ugovor je notarski obrađen i ovjeren pod poslovnim brojem: OPU-IP: 718/15, a predmet Ugovora je darovanje stana površine 39 m² u B. ... upisan u zk.ul. 5631 k.o. ..., a nije sporno i da je prvotuženi kao poklonodavac zaključio Ugovor o poklonu dana 16.09.2014. godine, također sa drugo i trećetuženim, kao poklonoprincipima, i poklonio im nekretnine pobrojane po ZK ulošcima u k.o..., ...i

Sporno je da li je pravni posao tj. ugovor o poklonu broj OPU-IP-718 /156 od 31.12.2015.godine kojim je prvotuženi N. R. svojoj djeci tj. drugo i trećetuženom poklonio svoj stan u B. ne proizvodi pravno dejstvo za potraživanja tužitelja u iznosu od 7.200,00 KM sa sporednim potraživanjima. Dakle, sporan je pravni osnov pogotovo kada se ima u vidu odredba člana 282. Zakona o obligacionim odnosima, kao i to da li je prvotuženi pasivno legitimisan u ovoj pravnoj stvari.

Radi razjašnjenja naprijed navedenog prvostepeni sud je na temelju dokaza koji su parnične stranke izvele u skladu sa članom 7. stav 1. Zakona o parničnom postupku, odnosno dokaza koje su smatrale bitnim za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari, i njihovom ocjenom u skladu sa članom 8. i 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku, te primjenom pravila o teretu dokazivanja, a u prvom redu polazeći od gore navedenih i nespornih činjenica u bitnom utvrdio slijedeće, a prije svega :

-da ne stoji prigovor nedostatka pasivne legitimacije u odnosu na prvotuženog u smislu člana 283. stav 2., a u vezi sa članom 282. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ”, broj 29/78, „Službeni list R BiH”, broj: 2/92, 13/93 i 13/94 i „Službene novine FBiH”, broj: 29/03 i 42/11, u daljem tekstu ZOO),

-da tužitelj koji se nije mogao naplatiti sa svojim dospjelim potraživanjem od prvotuženog i koji je u izvršnom postupku pred ovim sudom dokazao da je prvotuženi kao dužnik insolventan i da nema dovoljno sredstava za ispunjenje njegovog potraživanja, osnovano podnio ovu tužbu radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji odnosno pobijanja predmetnog ugovora o darovanju u obimu od 7.200,00 KM, sa troškovima postupka koliko iznosi njegovo potraživanje .

- da se nesavjesnosti prvotuženog pretpostavlja, a u smislu člana 281. stav 2. ZOO-a, drugo i treće tuženi kao njegova djeca odnosno, krvni srodnici u pravoj liniji, za pretpostaviti je da im je bilo poznato da prvotuženi kao dužnik preduzetim raspolaganjem imovinom nanosi štetu povjeriocu, no kako se u ovom slučaju radi o besplatnom raspolaganju u smislu člana 281. stav 3. ZOO-a, za pobijanje poduzetih radnji dužnika ne zahtjeva se da je trećem licu (tj. ovdje drugo i treće tuženim) to bilo poznato ili moglo biti poznato. Drugo i treće tuženi su u odgovoru na tužbu pismenim podneskom od 29.6.2017. godine naveli da u vrijeme zaključenja ugovora o poklonu im nije bilo poznato da je podnesena tužba protiv njihovog oca radi duga, niti su išta znali u njegovim poslovima, što je po ocjeni prvostepenog suda nebitno u konkretnoj pravnoj stvari u smislu člana 281. stav 3. ZOO-a .

-da u Ugovor o darovanju od 16.09.2014. godine zaključen između prvotuženog i drugo i trećetuženog, a kojim ugovorom je prvotuženi poklonio svoje nekretnine djeci kao poklonoprincipima nije navedeno zbog čega poklanja navedene nekretnine, nego je navedeno da iste predstavljaju bračnu stečevinu, a s čime je bila saglasna i supruga prvotuženog.

-da u ugovor o poklonu broj: OPU-IP 718/15 od 31.12.2015. godine, također nije navedeno zbog čega prvotuženi poklanja navedenu nekretninu odnosno stan svojoj djeci tj. drugo i trećetuženim, osim što je navedeno da oni to prihvataju sa zahvalnošću.

-saslušanjem svjedoka D. G. i Lj. B. prvostepeni sud je utvrdio da su tačni navodi tuženih da su se T. i T.1 brinuli o roditeljima prvotuženog i pomagali im, da je otac prvotuženog koji je umro 2012. godine govorio prvotuženom da nagradi djecu i da im se zahvali.

-da je tuženi je u svojoj izjavi kao parnična stranka također izjavio da je djeci poklonio svoje nekretnine iz zahvalnosti što su se brinuli o njegovim roditeljima a da je članom 282. ZOO-a, navedeno da se ne mogu pobijati zbog oštećenja povjerilaca uobičajeni prigodni darovi, nagradni darovi, kao ni darovi učinjeni iz zahvalnosti, srazmjerni materijalnim mogućnostima dužnika.

U smislu naprijed citirane odredbe, prvostepeni sud nalazi da Ugovor o darovanju broj: OPU-IP 718/15 od 31.12.2015. godine, sve i da je zaključen iz zahvalnosti što su drugo i trećetuženi se brinuli o roditeljima prvotuženog, nije srazmjeran mogućnostima prvotuženog, Naime, prvotuženi je ranije darovnim ugovorom iz

2014. godine, poklonio svoje nekretnine drugo i treće tuženom, a nakon što je zaključio ovaj ugovor o poklonu, isti je dana 31.12.2015. godine poklonio im i predmetni stan, tako da je tuženi ostao bez nekretnina.

Nadalje, iz dopisa banaka dostavljenih u izvršenom postupku koji je tražitelj izvršenja pokrenuo protiv prvotuženog 07.11.2018. godine radi naplate duga od 7.200,00 KM, po sudskoj nagodbi u predmetu 46 0 P 065167 18 I vidljivo je da prvotuženi nema otvorene račune kod Union Banke, Addiko, Sparkasse, PBS, BBI, te da i prema obavijesti PU Bugojno nema MV u vlasništvu, a iz izjašnjenja i prigovora prvotuženog u ovom predmetu sud je utvrdio da osim lične garderobe prvotuženi nema druge imovine. Obzirom da prvotuženi, a nit drugo i treće tuženi nisu ponudili i jedan dokaz da je u međuvremenu plaćen tužitelju barem dio duga, to prvostepeni sud, a imajući u vidu sve naprijed navedeno, nalazi da je u konkretnoj pravnoj stvari osnovan tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži da sud utvrdi da ugovor o poklonu nekretnina zaključen između prvotuženog i drugo i trećetuženog OPU-IP:718/15 od 31.12.2015.g., kojim Ugovorom je prvotuženi, drugo i trećetuženim poklonio nekretninu stan u Bugojnu, upisan u zk.ul. 5631 k.o..., ne proizvodi pravno dejstvo prema tužitelju, te su dužni priznati i trpjeti da se tužitelj sa svoji potraživanjem prema prvotuženom u iznosu od 7.200,00 KM sa kamatom i troškovima postupka namiri putem izvršenja na ovoj nekretnini. Odluka o kamatama donesena je u smislu člana 277. ZOO-a . Odluka o troškovima temelji se na odredbama člana 386. i 396. Zakona o parničnom postupku.

Za ovakvu svoju odluku, prvostepeni sud je naveo dovoljno jasne i uvjerljive razloge u obrazloženju svoje presude koje prihvata i ovaj sud, a koji razlozi nisu dovedeni u sumnju ni žalbom tuženih.

Suprotno razlozima žalbe, prvostepeni sud je svoje uvjerenje o osnovanosti tužbenog zahtjeva formirao na temelju cjelokupne dokazne građe, njihovom ocjenom kako pojedinačno, tako i dovodeći iste u međusobnu vezu, tj. na način kako je to propisano odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku uz pravilnu primjenu pravila o teretu dokazivanja te iznio prednje utvrđenje na koje je pravilno primijenio materijalno pravo, slijedom čega se od strane žalitelja neopravdano napada presuda iz razloga propisanih u članu 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Dakle, prema odredbi člana 280. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima svaki povjerilac čije je potraživanje dospjelo za isplatu, i bez obzira kada je nastalo, može pobijati pravnu radnju svog dužnika koja je preduzeta na njegovu štetu.

Iz predmetnog stanja spisa je evidentno da je potraživanje tužitelja nastalo tokom 2014. i 2015. godine po osnovu zastupanja prvotuženog po tužitelju, kao advokatu i da su ista dospjela po izdavanju računa po tom osnovu koja nije platio prvotuženi a da je po tužbi iz tog osnova podnesenoj kod suda dana 23.11.2015. godine u predmetu broj 46 0 P 065167 15 P zaključena sudska nagodba dana 17.01.2017. godine za isplatu predmetnog potraživanja u dvije jednake rate sa rokovima isplate

najkasnije do 17.03.2017. godine (prva rata) i do 17.04.2017. godine(druga rata). Dakle, radi se o dospjelom potraživanju u pogledu kojeg je dužnik evidentno pao u docnju neovisno od toga kada je zaključena sudska nagodba i kada je postala izvršna.

S tim u vezi, ovaj sud ponovo podsjeća sada tužene-žalitelje da je „Pobijanje“ institut obligacionog prava koji povjeriocu pruža mogućnost da u svrhu namirenja svog potraživanja, pobija valjana imovinsko pravna raspolaganja insolventnog dužnika, namirujući se iz nekih vrijednosti koja više ne pripadaju dužnikovoj imovini, već imovini njegovih pravnih sljednika na toj imovini. Tužba za pobijanje u skladu sa odredbom člana 285. ZOO, može se podići u roku od jedne godine za raspolaganja iz člana 281. stav 1. ZOO, a za ostale slučajeve u roku od 3 godine, s tim da se rok računa od dana kada je preduzeta radnja koja se pobija, odnosno od dana kada je trebalo preduzeti radnju koja se propušta. Ovi rokovi su prekluzivnog karaktera, što znači da njihovim istekom prestaje samo pravo na ovu tužbu, o čemu sud vodi računa po službenoj dužnosti. Obzirom da je radnja zaključenja ugovora o poklonu tj. besplatnog raspolaganja dužnika u korist njegovih srodnika tj. djece učinjena dana 31.12.2015.godine, a da je tužba kojom se takva radnja pobija podnesena kod suda dana 04.04.2017. godine, dakle u okviru trogodišnjeg roka koji se ima ovdje primijeniti, to je podnesena tužba blagovremena.

Odredba člana 283. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima propisuje da se tužba za pobijanje podnosi protiv trećeg lica sa kojim je ili u čiju je korist preduzeta pravna radnja..., i to je jedina situacija kada nije neophodno obuhvatiti dužnika i treću osobu, međutim istom nije isključena mogućnost podnošenja tužbe i protiv dužnika. Ovo pogotovo što u datom slučaju primjenom člana 282. Zakona o obligacionim odnosima je bilo neophodno pored utvrđivanja motiva zahvalnosti koji predstavlja zakonski razlog za isključenje pobijanja utvrditi i pitanje raspolaganja dužnika srazmjerno njegovim mogućnostima a što se može pouzdano utvrditi ako se dužnik javlja kao tužena strana odnosno istom omogućiti raspravljanje pred sudom, a ovo pogotovo kada se ima u vidu da je teret dokaza da su ispunjene pretpostavke za isključenje pobijanja na tuženima, to je pravilna odluka suda da je u konkretnoj pravnoj stvari i tuženi Nikica Radić pasivno legitimisan.

Nadalje, a u vezi sa naprijed navedenim prvostepeni sud ne dovodi u pitanje „da je predmetni ugovor sačinjen iz zahvalnosti jer su se djeca prvotuženog brinula o njegovim roditeljima“, obzirom da u samom ugovoru nije naznačen ovaj motiv te da se pitanje zahvalnosti u smislu naprijed citirane odredbe, a suprotno navodima tuženih, ne može široku tumačiti pa kako isti na kojima je teret dokaza nisu dokazali da je takvo raspolaganje učinjeno i srazmjerno materijalnim mogućnostima dužnika koji uslov mora biti kumulativno ispunjen, to po ocjeni ovog suda činjenično utvrđenje prvostepenog suda u tom pravcu jeste pravilno i zakonito.

Ovo pogotovo kada se ima u vidu da je dužnik već u vrijeme sačinjavanja ovog ugovora znao za svoje obaveze prema tužitelju, da je ovoj tužbi prethodio izvršni postupak koji još nije okončan i da je razlog pokretanja ove tužbe upravo to što se tužitelj ne može namiriti u istome, a da je prvotuženi kako u vrijeme dok su trajali poslovni odnosi između istih 2014. i 2015. godine, a potom i kasnije kada je po predmetnom dugu tužba podnesena kod tog suda dana 23.11.2015. godine u gore navedenom predmetu raspolagao i sa ostatkom svojih nekretnina i da nema druge imovine, to zaključak suda da je to raspolaganje učinjeno suprotno naprijed citiranoj odredbi jeste pravilan. U tom pravcu prvostepeni sud je dao ocjenu provedenih dokaza kako po pitanju novčanih sredstava prvotuženog i obavijesti navedenih banaka u izvršnom postupku, pokretnih stvari i slično, a kako tužitelj još uvijek nije naplatio svoje potraživanje prema prvotuženom u izvršnom postupku a da činjenje nespornim predmetni dug ne podrazumijeva samo po sebi da će prvotuženi i ispuniti svoju obavezu, slijedom čega je sud donio pravilnu odluku kada je usvojio tužbeni zahtjev tužitelja, pa se žalitelji radi nepotrebnog ponavljanja upućuju na prednje obrazloženje prvostepenog suda koje prihvata i ovaj sud.

Imajući u vidu naprijed navedeno, ovaj sud cijeni da ostali žalbeni navodi nisu od odlučnog značaj i kao takvi su bez utjecaja na drugačiju odluku i ovog suda, pa je shodno članu 226. Zakona o parničnom postupku valjalo žalbu tuženih odbiti i potvrditi prvostepenu odluku.

Predsjednik vijeća

Davor Kelava